

LETO XXIV. — Številka 85

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sreda, 3. 11. 1971
Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik in sicer ob sredah in sobotah.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Višje pokojnine

Skupščina pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije je prejšnji petek sklepala o stališčih za povečanje pokojnin z novim letom. Okvirno naj bi se pokojnine povečale, sklep o tem bo sprejet v novembru, glede na višje življenjske stroške za 12 odstotkov, za 5 odstotkov pa še zaradi sorazmerja s povečanimi osebnimi dohodki. Vse pokojnine dobe še dodatek 36 din. Z novim letom naj bi bile torej po tej varianti pokojnine višje za 17 odstotkov in 36 din.

V novembru bodo pomaknjene tudi meje najnižje pokojnine navgor na 680 din, nekoliko bo tudi spremenjena meja najvišjih pokojnin. Upokojencem z varstvenim dodatkom se bo pokojnina z dodatkom vred povečala za 24 odstotkov. Pokojnine naj bi povečali že s 1. januarjem 1972. Upokojencem, ki so bili upokojeni v letošnjem letu in se jim je v osnovo že štel dohodek iz letošnjega leta, se pokojnine ne bodo povečale.

Minulo soboto in nedeljo so bile povsod na Gorenjskem žalne svečanosti. Ne le v Begunjah in Dragi, tudi drugje so grobove in spominska obeležja okrasili s cvetjem. Na sliki: žalna svečanost pred Hafnerjevo hišo v Stražišču. — Foto: F. Perdan

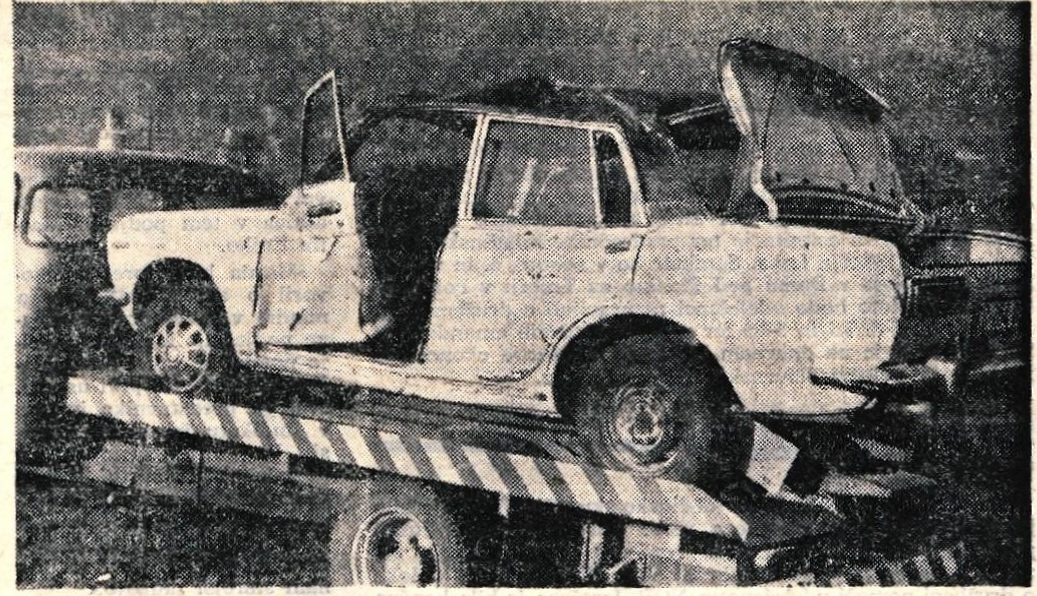
Bo bencin dražji?

Svet zvezne gospodarske zbornice za pomet bo razpravljal o predlogu grupacije za ceste pri zvezni gospodarski zbornici, da bi se bencin podražil za 20 par pri litru. Če bo predlog sprejet, bodo predlagali zveznemu izvršnemu svetu, da odobri nove cene bencina.

S podražitvijo bencina bi dobili na leto okrog 58 milijonov dinarjev. To bi po izračunih predlagateljev zadoščevalo za potrebne modernizacije in vzdrževanje cest. Ker se cesini prevozniki upirajo podražitvi, je za zdaj še

teško reči ali se bo bencin podražil ali ne. Prevozniki se namreč upirajo, ker bi jih podražitev močno prizadela. Njihov predlog pa prav gotovo podpirajo tudi zasebni vozniki oziroma lastniki avtomobilov, ker bi se jim podražitev prav tako krepko poznala v žepu.

**VDANAŠNJI
ŠTEVILKI
POSEBNA
KULTURNA
RUBRIKA
SNOVANJA**

V petek popoldne se je blizu vasi Vrba na Gorenjskem zgodila huda prometna nesreča. Smrtno se je ponesrečil Milan Mlekuš iz Lesc. — Foto: F. Perdan

mm,
prima
loška kava
iz nove
pražarne

LE 9 ODSTOTKOV VEČ KOT LANI

Skofjeloška podjetja so v prvih devetih mesecih letos izvozila za 9 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. To je komaj 61 odstotkov tistega, kar so predvidevali z letnim planom. Vrednost izvoza znaša 11.388.872 dolarjev. Od tega so prodali na konvertibilni trg 74,5 odstot-

ka izvoženega blaga ali za 8.484.122 dolarjev. Najmanj je izvozila Gorenjska predilnica, ki je izpolnila le 6 odstotkov plana. Globoko pod planom je tudi Iskra Zelezniki, ki je letos izvozila le 4 odstotke več kot lani v prvih devetih mesecih in je

dosegla 32 odstotkov plana izvoza. Največ pa je povečala izvoz Lesna industrija Jelovica Skofja Loka, ki je na tujem trgu prodala za 111 odstotkov več izdelkov kot lani. Plan izvoza je preseгла za 23 odstotkov in je edina delovna organizacija v občini, ki je

že preseгла letni plan izvoza. Alples iz Zeleznikov je izvozil za 53 odstotkov več kot lani, sledi Šešir z 42-odstotnim povečanjem izvoza itd. Izvoz na konvertibilni trg je najbolj povečala Jelovica, in sicer za 111 odstotkov, Alples za 53 odstotkov itd.

JESENICE

● Na zadnji redni seji delavskega sveta jeseniške Železarnice so na predlog razpisne komisije izvolili za direktorja sektorja za ekonomiko magistra Rudolfa Rozmana, diplomiranega ekonomista. **D. S.**

● V sredo, 3. novembra, bo v konferenčni sobi skupščine občine Jesenice seja skupščine kulturne skupnosti. Na seji bodo govorili o poročilu predsedstva skupščine kulturne skupnosti, razpravljali in sklepali o finančnem načrtu kulturne skupnosti za leto 1971 in o podpisu družbenega dogovora med izvršnim svetom SRS, skupščino občine in kulturno skupnostjo o financiranju kulturne dejavnosti ter se seznanili z dogovorom o kulturni akciji. **D. S.**

KRANJ

● Za jutri popoldne sta pri občinskem sindikalnem svetu sklicani dve seji. Sestaj naj bi se občinski odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti in obravnaval sklepe tretjega kongresa republiškega odbora in potek delovnih konferenc v sindikalnih organizacijah. — Hkrati pa naj bi se sestala tudi komisija za izobraževanje in obravnavala delovni program komisije in program politične šole za sindikalne delavce. **A. Z.**

RADOVLJICA

● V petek se je sestalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta in obravnavalo predvidene spremembe na področju stanovanjske izgradnje in nadaljnje naloge sindikatov pri družbenem usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov. Razpravljali pa so tudi o kulturni akciji v občini. — Za jutri popoldne pa je predvidena občinska predkongresna konferenca sindikatov industrije in rudarstva. Konferenca bo v prostorih Park hotela na Bledu. **A. Z.**

ŠKOFJA LOKA

● V petek, 29. oktobra, je bila redna letna konferenca mladinske organizacije osnovne šole Železniki. Mladi so izvolili novo vodstvo in sprejeli program dela mladinske organizacije.

● V soboto, 30. oktobra, se je v Loških tovarnah hladilnikov sestalo predsedstvo mladinskega aktiva. Mladi so razpravljali v kadroviskih spremembah, ki jih pripravljajo v aktivu in o izobraževanju mladih v delovni organizaciji.

—lb

● Delavska univerza Škofja Loka je v sodelovanju s predsedstvom občinske konference ZMS Škofja Loka pripravila seminar za člane občinske konference ZMS, za člane stalnih in začasnih komisij pri OK ZMS, za predsedstvo občinske konference in za sekretarje ter predsednike mladinskih aktivov v občini Škofja Loka. Seminar bo v soboto, 6. in v nedeljo 7. novembra v Domu pod Planino na Trebiji v Poljanski dolini. V soboto bodo udeleženci razpravljali o družbenopolitični ureditvi SFRJ in SRS ter zadnjih ustavnih amandmajih, v nedeljo pa je na dnevnem redu tema: Osnove ekonomske politike in položaj slovenskega gospodarstva.

TRŽIČ

● Na 27. seji obeh zborov občinske skupščine Tržič je bilo predloženih 9 točk dnevnega reda. Odborniki so poslušali poročilo o izvršitvi občinskega proračuna ob tričetrletju, potrdili statut gasilskega sklada ter sprejeli dopolnitev odloka o družbeni pomoči udeležencem NOB. Izrečena je bila končna beseda o dveh zazidalnih načrtih, o katerih so razpravljali že večkrat v zadnjem času (T-5 in turistično naselje v Podljublju).

Lokalno gospodarstvo je pridobilo nov objekt (stara stavba osnovne šole Križe). Med dvema ponudnikoma za odkup so se odborniki odločili za ZLIT, ki bo v teh prostorih razvil tapetniško dejavnost, za kar že ima ustrezne kvalificirane kadre, ostala mesta pa naj bi zasedle predvsem ženske. Po predvidenem načrtu naj bi 35 do 40 zaposlenih ustvarilo letno 8 milijonov dinarjev.

Pomembna je bila razprava o srednjeročnem programu razvoja vodovodnega omrežja v občini. Da bi zagotovili njegovo uresničitev, so se odborniki odločili za predlog sveta za gospodarstvo, ki predvideva podražitev vode (v gospodinjstvih za 80 %, v gospodarskih organizacijah, ki so že doslej občutno več prispevale, pa za 16 %). Za uresničitev 5-letnega načrta izgradnje vodovodnih objektov bi po dosedanjih izračunih potrebovali 3,7 milijona din.

Med imenovanji, ki jih je opravila skupščina na tej seji, velja omeniti, da je bil za načelnika za splošne zadeve in družbene službe sprejet Janez Ivnik. **-ok**

Pretekli teden je bil v hotelu Creina v Kranju 5-dnevni seminar za urednike tovarniških glasil, katerih značilnost je nizka cena, saj so tiskani v ofsetnem tisku. Seminarja se je udeležilo 20 urednikov, pripravila pa sta ga Delavska univerza Kranj in Republiški svet zveze sindikatov. Na seminarju so prevladovali uredniki iz obalnega področja Slovenije. Seminar je obsegal 32 pedagoških ur, od tega 16 praktičnih. Uredniki tovarniških glasil so izdajali tudi list »Seminarist«, ki je bil prikaz dela na seminarju. (jk) — Foto: F. Perdan

Skrb za mlade v žirovski Etiketi

Etiketa v Žireh je mlado podjetje. Značilno za to podjetje pa je izredno hitro napredovanje. Zavidljive uspehe dosega v zadnjem času. No, ne mislim danes govoriti o uspehih. Pogovoriti sem se v Etiketi želel le z mladimi, ki jih je tu precej zaposlenih. Ni bilo težav. O življenju mladih mi je pripovedoval predsednik mladinskega aktiva v tem podjetju Martin Eniko.

»Morda bi najprej spregovoril o akciji vključevanja mladih v samoupravne organe podjetja,« je dejal. »Akcija poteka že nekaj let in pokazali so se tudi prvi uspehi. Svojega predstavnika imamo v sindikatu in tarifni komisiji. Radi bi bili zastopani tudi v delavskem svetu. Sam že redno hodim na seje delavskega sveta in na ta način se mladi seznanjajo z njegovim delom. Moram reči, da nam starejši zaupajo.«

Nato je moj sobesednik spregovoril o raznih akcijah, ki jih pripravljajo.

»Z denarjem, v primeri z mnogimi drugimi aktivimi, nimamo vse razumevanje in vedno dobimo zaprosena sredstva. Naša najbolj pogosta oblika razvedrila so izleti. Letos smo se že napotili k bolnišnici Franji in na Stol. Na take izlete vedno povabimo tudi starejše. Smo člani planinskega društva in zato imamo ob obisku planin vse ugodnosti, ki planincem pripadajo. So pa taki izleti za vse zelo koristni.«

In kako je z izobraževanjem?

»Pri nas je še nekaj takih, ki nimajo popolne osnovne šole. Mnogi bi jo radi dokončali, če bi imeli možnost obiskovati predavanja kje v bližini. Morda bi se to dalo urediti v sodelovanju z drugimi žirovskimi podjetji? Podjetje je močno zainteresirano, da se izboljša kadrovska struktura. Zato precej dijakov štipendira. Treba bi bilo urediti tudi vprašanje kvalifikacij. Interne kvalifikacije namreč niso trajna rešitev.«

Je za zabavo mladih v Žireh dobro poskrbljeno?

»Vse prej kot dobro. Na razpolago imamo slaščičarno

in tri gostilne, ples je treba poiskati pa že drugje. Na šport si ne upamo pomisliti, saj ni niti prostorov za trening. Nič ne moremo sprejeti. Premalo nas je v tem podjetju.«

Martin Eniko mi je še povedal, da je sodelovanje z občinsko konferenco ZMS v Škofji Loki zelo dobro. Z delom komiteja so dobro seznanjeni, saj imajo v njem svojega predstavnika. Nikakor pa mladi v Etiketi niso zadovoljni s povezavo med žirovskimi aktivimi, ki je praktično ni.

J. Govekar

Največ priznavalnin v Škofji Loki

Družbene in denarne pomoči borcev in sodelavcev NOB nimajo le značaja socialne pomoči. Dodeljujejo se kot dodatni vir za preživljanje tistim sodelavcem in borcev NOB, ki žive v slabših življenjskih razmerah.

Zaradi širine partizanskega gibanja v Poljanski in Selški dolini ima ta oblika pomoči občanom v škofjeloški občini še poseben pomen. Priznavalnino prejema 86 borcev in 73 sodelavcev NOB. To oblika denarne pomoči prejema 53 malih kmetov, 47 delavcev, srednjih kmetov, 21 gospodinj in 10 obrtnikov. V Poljanski dolini prejema priznavalnino 72 občanov, v Selški 54, v Žireh 19 in v Škofji Loki z okolico 14 borcev in sodelavcev NOB.

Priznavalnina znaša v poprečju 172 din mesečno.

Za primerjavo pogledimo še podatke ostalih gorenjskih občin. V Kranju prejema priznavalnino 180 občanov. Mesečno dobo v poprečju po 191 din. Na Jesenicah prejema 72 občanov priznavalnino po 245 din, v Radovljici 35 občanov po 214 din in v Trziču 22 občanov v poprečju po 284 din. Občine Kranj, Jesenice, Radovljica in Tržič so podelile manjše število priznavalnin, zato so te višje. Za varstvo borcev in sodelavcev NOB so letos v občini Kranj letos namenili 430.000 din, v Škofji Loki 290.000 din, v Jesenicah 220.000 din, v Radovljici 100.000 din in v Trziču 70.000 dinarjev. **-lb**

**Varčujmo
za doto
otrok**

Ugodno poslovanje jeseniške železarne

V soboto, 30. oktobra, je bila v delavskem domu na Jesenicah redna seja delavskega sveta jeseniške železarne, na kateri so razpravljali o poslovanju podjetja v prvih devetih mesecih, o načrtu izgradnje hladne va-

ljarne na Beli, o internem samoupravnem sporazumu in o nekaterih drugih problemih.

Za letošnje poslovanje Železarne Jesenice je značilno, da sicer niso dosegli planirane proizvodnje, a so poslo-

vali mnogo bolje kot v enakem lanskem obdobju. Kljub neštetim problemom in težavam je sedanji rezultat poslovanja odlična osnova za prihodnje leto. Težave v proizvodnji, pomanjkanje finančnih sredstev, splošne nelikvidnosti in drugo jim niso mogli preprečiti, da ne bi

9-mesečno obdobje zaključili zelo ugodno in se s tako dobrim gospodarjenjem otresli težkega položaja pred leti, ko so poslovali z izgubo. Če bodo do konca letošnjega leta ustvarili še dva milijona dinarjev ostanka dohodka, bodo novo leto začeli brez primanjkljaja. D. Sedej

Pomoč in priznanje jeseniškimi novatorjem

Posebna služba, referat za novatorstvo in racionalizacijo pri sektorju za ekonomiko v jeseniški Železarni si venomer trudi in prizadeva, da bi skupaj z društvom iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav, komisijami pri svetih delovnih enot in odborom za izume in novatorstvo pri delavskem svetu pridobila čimveč novih moči, strokovnih sodelavcev za nove naloge.

V jeseniški Železarni se dobro zavedajo, da bi z novimi tehničnimi izboljšavami odstranili in premagali marsikatero pomanjkljivost in težavo v proizvodnem procesu. Prav zaradi tega dajejo priznanje in odškodnine vsem tistim ki so pripravljene pomagati

s predlogi in zamislimi. Predvsem pa žele, da bi odpravljali okvare in zastoje v proizvodnji.

Letos so jeseniški železarji izvedli že svojo 2000 tehnično izboljšavo po vojni, sedaj pa si prizadevajo, da bi presegli lansko število in lanski rekord tehničnih izboljšav. Vse kaže, da ga bodo presegli, tako po številu kot po vrednosti in kvaliteti.

V jeseniški železarni število novatorjev neprestano narašča, obenem s tem pa tudi število in vrednost tehničnih izboljšav. Mnogi izmed njih so prejeli za svoje plodno in ustvarjalno delo že Kidričeve in Kraigherjeve nagrade.

U. Z.

Kadrovske težave v jeseniški železarni

V devetih mesecih letošnjega leta je bilo v Železarni zaposlenih okoli 5700 zaposlenih. Fluktuacija delovne sile je porasla, vendar so obenem tudi povečali tedenski sprejem novih delavcev od 18 na 24. Čeprav se ni povečalo skupno število prekinitev dela v primerjavi z enakim obdobjem lani, pa so močno porasle samovoljne prekinitev dela. Le-te zavzemajo že 62 odstotkov vseh prekinitev dela v Železarni. Prav zaradi samovoljnih prekinitev dela nastaja v proizvodnji precej težav.

Skupna odsotnost z dela se je v devetih mesecih povečala od 15 odstotkov na 16 odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lani. V Železarni so zabeležili tudi večje število izostankov zaradi bolezni, nesreč pri delu, skrajšanega delovnega časa in porodniških dopustov. Letos so v primerjavi z lanskim letom imeli 204 primere več, vendar se je znižal čas odsotnosti. Tako so izplačali za bolezenske izostanke manj denarja kot lani.

V devetih mesecih beležijo manj poškodb pri delu, kar

je razveseljivo ob dejstvu, da povsod primanjkuje delavcev in zato sprejemajo tudi take, ki nimajo delovnih izkušenj in ne poznajo proizvodnih procesov. Letos so imeli pri delu le dve težji in nobene smrtne poškodbe.

D. Sedej

Konfekcija

MLADI ROD

Kranj, Pot na kolodvor 2

razglašča prosto delovno mesto
finomehanika
za popravila šivalnih strojev

Pogoj: izučen finomehanik

Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Ponudbe sprejema splošni sektor podjetja do 18. novembra 1971.

S

Zavarovalnica Sava

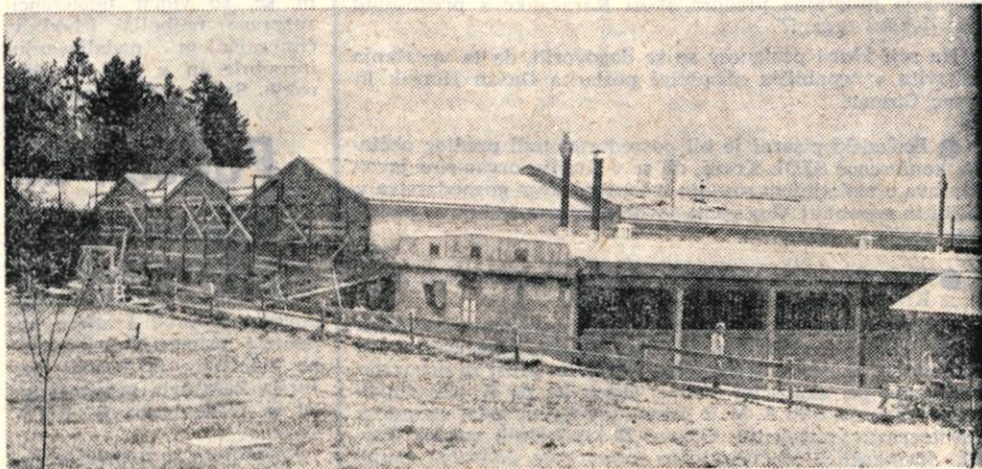
PE Jesenice

posreduje na javni licitaciji prodajo karamboliranega osebnega avtomobila
zastava 1300

leto izdelave 1965 s 75.000 prevoženimi km. Izklicna cena za omenjeno vozilo je 7.400 din.

Ogled vozila je možen vsak delovni dan pri kleparju Stanetu Jerebu v Lescah.

Licitacija bo v petek, 5. novembra ob 12. uri v prostorih Zavarovalnice SAVA PE Jesenice soba št. 10. Pismene ponudbe sprejemamo do 12. ure na dan licitacije.

V Iskri Reteče v teh dneh končujejo z deli pri gradnji lakirnice in nove proizvodne hale. Z novima objektoma bodo pridobili 2000 metrov delovne površine. Za gradnjo lakirnice so se odločili, ker je sedanja postala premajhna in tehnološki proces zastarel. Predstavljala je ozko grlo v proizvodnji. Tudi za gradnjo nove hale so se odločili zaradi podobnih razlogov. V njej bodo uredili novo sodobno emajlirnico. V lakirnico, novo proizvodno halo in opremo so in še bodo v Iskri Reteče investirali okrog 4.000.000 dinarjev. Ves denar je podjetje zbralo iz lastnih akumulacij. S proizvodnjo v novih obratih bodo začeli že ta mesec. (lb) — Foto: F. Perdan

pri
**Gorenjski
kreditni
banki**

POSLANSKA PISARNA

● Zadnjič smo pod tem naslovom pisali o pripombah kmetov na javni razpravi o starostnem zavarovanju v Cerkljah. Pisali sva, da so navzoči ugotavljali, da je mlekarna brez povezave s proizvajalci mleka in da jim neredno plačuje mleko. Podobno kot je glede plačila lesa poslanska pisarna poslala vprašanje Gozdnemu gospodarstvu Kranj, so glede mleka poslali vprašanje KZK — Kranjski mlekarni.

● Z javne razprave o starostnem zavarovanju kmetov na Jezerskem so v poslanski pisarni zabeležili tri vprašanja oziroma mnenja. Kmetje so ugotovili, da zemljišče od Kazine navzgor ni zanimivo za obdelavo, ker ga ni nihče pripravljen meliorirati ali kultivirati. Menijo, da bi to morala opraviti družbena skupnost, po tem pa bi prav gotovo kdo vzdrževal zemljišče pod ustreznimi pogoji. Nadalje so predlagali, da bi pri urejevanju centralne kurjave v Korotanu lahko uredili tudi ogrevanje prostorov, ki jih uporabljajo krajevne družbenopolitične organizacije in krajevna skupnost. Izrazili pa so tudi željo, da bi razširili in uredili pokopališče na Jezerskem. Postopek glede slednjega bo začela krajevna skupnost.

● Zanimivi so tudi nekateri sklepi, ki so jih v poslanski pisarni zabeležili z zbora volivcev v Podbrezjah:

— volivci so zahtevali, da se cesta II. reda od odcopa Podtabor — Gobovci asfaltira ali vsaj vzdržuje tako, da bo po njej možen promet. Zahtevali so tudi, da se začne priprave za izdelavo urbanističnega in zazidalnega načrta za naselje KO Podbrezje.

— občinske inšpekcijske službe naj pregledajo, kako je z dvema zgradbama, v katerih goji KZ Naklo več tisoč kosov perutnine. Zgradbi sta v neposredni bližini trgovine in zbiralnice mleka. Volivci so opozorili, da so stavbe in zemljišče zanemarjeni, posebno še zaradi slabo urejene kanalizacije.

— zahtevali so, da Cestno podjetje Kranj uredi požiralnik v podvozu pred vasjo Bistrica. Občinska skupščina pa naj poskrbi, da bo izpraznjeno učiteljsko stanovanje v šoli v Podbrezjah.

— razen tega so volivci zahtevali, naj se denar, ki je bil pridobljen za zemljišča in objekte SLP na področju Podbrezj vrne; krajevna skupnost pa bo odločila, za katere objekte bo porabljen. Organizacija zveze mladine pa je zahtevala, da se ji za redno delo v prihodnje dodelijo določena sredstva.

● Nič manj niso zanimivi sklepi, ki jih je na zadnji seji sprejel svet gorenjskih občin. Na svetu je bilo namreč sklenjeno, naj regionalni klub poslancev poskrbi, da bodo v republiški skupščini podana naslednja poslanska vprašanja:

— zakaj ni bil izvršen sklep skupščine SR Slovenije, da se do konca leta 1970 izdela tehnična dokumentacija za cesto državna meja — Podkoren — Kranj — Ljubljana — Bregana ter predor pod Karavankami?

— kdo je odgovoren, da se ta sklep skupščine SR Slovenije ni pravočasno uresničil?

— ali se preučuje način financiranja gradnje te ceste in predora?

— zakaj izvršni svet SR Slovenije, ali sam ali prek pristojnih organov ni skušal poiskati vseh možnosti za osvojitve skupnega programa predora skozi Karavanke s pristojnimi avstrijskimi organi?

Na seji kluba poslancev so se dogovorili, da ta vprašanja postavita v republiški skupščini poslanca Dušan Horjak in Franc Cuznar.

● Poslanski pisarni je bil posredovan tudi predlog občinske konference SZDL Kranj, da se v Kranju organizira javna razprava o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva v občini in republiki. Omenjena javna razprava je bila organizirana prejšnji teden.

● Pred nedavnim pa sta se v pisarni oglasila F. L. in A. M. iz Kranja. Obedve sta se oglasili zaradi neurejenega stanovanjskega vprašanja. F. L. stanuje v vlažnem kletnem stanovanju, kamor nikdar ne poseje sonce. Zato že več let prosi za primerno stanovanje pri skupščini občine. Osem let pa že išče stanovanje v Kranju tudi A. M. Z dvema otrokoma sedaj stanuje v neprimernem stanovanju, ki meri 29 kvadratnih metrov. Prosilki sta opozorili na nevarne razmere na področju stanovanjskega gospodarstva. Opozorili sta, da so v Kranju primeri, da v 5-sobnem družbenem stanovanju živi samo eden, ki sobe potem oddaja za drago odškodnino. — Njune pripombe in prošnje so iz poslanske pisarne posredovali oddelku za gospodarstvo kranjske občinske skupščine.

Primer, zaradi katerega se je v poslanski pisarni oglasil I. Z. iz Šenčurja, bomo objavili prihodnjič.

A. Zalar

Na 3. seji občinske konference SZDL Tržič:

začeti z gradnjo osnovne šole v Bisrtici že 1972 — Ivo Gorjanec novi predsednik konference

Osrednja točka dnevnega reda 3. seje občinske konference socialistične zveze Tržič je bila razprava o dosedanjem poteku izgradnje novih šol in vzdrževanju že obstoječih ter o izpopolnitvi preostalega dela načrta, za katerega so se občani odločili z referendumom pred tremi leti. Zato so se poleg članov konference udeležili tega razgovora tudi člani odbora za gradnjo šol v občini in delegati s področja šolstva.

Predsednik odbora za gradnjo šol Viktor Kralj je poročal o dosedanjem delu. Iz samoprispevka, izglasovanega na referendumu konec leta 1968 z veliko večino, so bile v slabih treh letih temeljito popravljene 3 podružnične šole (Dolina, Leše, Podljubelj), dva objekta varstvene ustanove (v Bistrici in Tržiču) in zgrajena nova osnovna šola v Križah. V 33 mesecih od uvedbe samoprispevka so zbrali 5,5 milijona din. Čeprav sredstva redno pritekajo, pa znatne podražitve zlasti gradbenih in obrtnih storitev izpopolnitev celotne nadaljnje akcije resno ogrožajo. Najpomembnejši rezultat dosedanjih prizadevanj je nedvomno izgradnja nove osnovne šole v Križah. Obračun celotnih stroškov bo sklenjen v teh dneh, predvidevajo pa, da bo znašal okoli 6,1 milijona din. Kljub občutni prekoračitvi (skoraj za 1,2 milijona) pa je splošno mnenje, da je gradnja poceni in da so bila sredstva kar najbolje racionalno uporabljena. Ker se gradbeno tržišče še ni umirilo niti ne kaže premočnih tendenc, da bi se, so videli udeleženci razprave najboljši izhod v čimprejšnjem nadaljevanju izgradnje in v čim krajših rokih. Samo v ilustracijo: od

dograditve kriške šole do danes, torej v nekaj mesecih, so se gradbeni stroški povečali za 10 do 15%, obrtne storitve pa celo do 35%. Tudi dilema: ali najprej nova šola v Bistrici (predračun 9,5 milijona) ali nova varstvena ustanova v istem kraju (3 milijone) je razrešena. Prednost naj dobi šola. Ne le, ker je bila v prioritetni vrsti že ob razpisu referenduma, tudi prenapolnjenost tržiških šol po eni strani, po drugi pa nepričakovano slab odziv na anketo o potrebah po otroškem varstvu so razlogi za tako odločitev. Časovno vzporedna gradnja obeh objektov pa zaradi tolikih podražitev ne prihaja več v poštev.

V nadaljnji akciji pa je poleg gradnje bistriškega vrta predvidena še adaptacija sedanje Bračičeve šole v Tržiču ter podružničnih v Kovorju in Podljubelju.

V nadaljevanju seje so člani konference pretresli

svoj delovni program, se ustavili zlasti ob pasivnosti nekaterih članov konference in ostalih organov SZDL (v zadnjem času so se večkrat borili s sklepčnostjo) in se zavzeli za stalne kadrovske priprave na volitve (vedbo takojimenovanega evidentiranja).

Zaradi preobremenjenosti s poklicnim delom je dosedanjemu predsedniku občinske socialistične zveze Miloš Savič zaprosil za razrešitev te funkcije in predlagal za svojega naslednjaka sekretarja te organizacije Ivo Gorjanca, ki naj bi kot profesionalce opravljala obe funkciji. Konference se je dosedanjemu predsedniku zahvalila za dosedanje odgovorno delo in izvolila predlaganega kandidata za novega predsednika. Za člana republiške konference SZDL pa so s tajnim glasovanjem izvolili Petra Zupana iz tovarne Peko.

-ok

Kaj je z blejsko knjižnico?

To vprašanje je na zadnji seji radovljiške občinske skupščine postavil odbornik Franc Smit, ko so razpravljali o rebalansu občinskega proračuna za letos.

Na seji so poudarili, da je v prihodnje treba nameniti več sredstev za kulturno dejavnost v občini. To bo zdaj, ko je ustanovljena kulturna skupnost in ima tudi določena sredstva, lažje. Pojasnili so, da bodo v prihodnje postopoma izpraznili prostore radovljiške graščine in stavbo nato preuredili, za kulturne ustanove pa bodo prostor uredili drugje. Na zadnji seji so že sprejeli sklep, da se od-

kupijo prostori, v katerih je bila restavracija Triglav v Radovljici in da se preuredijo za kulturno dejavnost.

Povedali so tudi, da prav tako potekajo priprave za ureditev knjižnice in čitalnice na Bledu. Za te potrebe naj bi preuredili vilo Prešeren na Bledu. V Bohinjski Bistrici pa bi to vprašanje lahko rešili v stavbi stare šole, ko bo zgrajena nova šola.

Na seji je bilo tudi slišati pripombo, da je treba v prihodnje pospešeno reševati kulturno problematiko na področju celotne občine, ne pa samo v Radovljici.

A. Z.

Poučen in zanimiv izlet na Koroško

Uspela akcija kluba zdravljenih alkoholikov iz Radovljice

Novo ustanovljeni klub zdravljenih alkoholikov v Radovljici je pred kratkim na pobudo primarija psihiatrične bolnišnice iz Begunj dr. Jurija Zalokarja pripravil izlet za člane kluba na Koroško.

Najprej so se ustavili v vasi Zrelec, kjer so se na pokopališču poklonili padlim partizanom in žrtvam nemškega nasilja. Od tam so odpotovali v slovensko vasico Djekše. Kljub trdnosti in vztrajnosti tamkajšnjih prebivalcev so se s skrbjo spravevali, kako dolgo bo ta lepi

košček slovenske zemlje še slovenski in kako dolgo se bodo ljudje še lahko upirali nenehnemu pritisku večinskega naroda, ki skuša na vsakem koraku zatirati domačo govornico. Prepričali so se, kako pomembni so obiski in drugi stiki naših ljudi z zamejskimi Slovenci. Dajejo jim upanje in novo vero vase. Dajejo jim oporo, ki jim je velikokrat še kako potrebna. Na izletu so skupaj z domačini nekajkrat ugotovili, da je naša pomoč velikokrat premajhna.

Razen tega so na izletu

obiskali še Velikovec in Gospo sveto ter vojvodski prestol.

Člani kluba so po končanem izletu ugotovili, da je izlet veliko prijetnejši, če mine brez popivanja. Spoznali so tudi, da o razmerah naših rojakov na Koroškem v matični domovini premalo vemo. Prepričali so se, da se povsod lahko pogovorijo v materinskem jeziku, ne pa s popačeno nemščino, ki je našim ljudem med obiskom na Koroškem v najboljšem primeru samo v posmeh.

FP

ENOTNA MERILA ZA DELITEV DOHODKA

Na zadnji seji delavskega sveta Železarneskega sveta so sprejeli interni samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Sprejeli so ga na osnovi določil samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v črni in barvasti metalurgiji Slovenije.

13. oktobra je začel veljati samoupravni sporazum za črno in barvasto metalurgijo. Generalni direktor Združenega podjetja slovenskih Železarn Gregor Klančnik je zato, da bi železarneske čimprej uskladile svoje interne akte, imenoval posebno komisijo, ki je pripravila predloge. Vsaka železarna ima različne oblike notranje organizacije, različna merila in kriterije za delitev dohodka in osebnih dohodkov. Člani komisije so se zato trudili, da bi merila poenotili. Komisija bo z delom še nadaljevala, kajti vse železarneske bodo delile dohodek po enakem kriteriju od 30. 6. 1972. leta dalje.

V tem prehodnem obdobju bodo v vseh slovenskih železarnah morali spremeniti in prilagoditi svoj sistem samoupravnemu sporazumu.

Osnova, od katere se bodo obračunavali dodatki za delo v podaljšanem delovnem času, dodatki za nočno delo, za delo ob nedeljah in praznikih, bo osnovna obračunska postavka, ki se bo povečala ob učinku (normi, premiji). Pri tem pa osebni dohodek v poprečju ne bo predstavljal več kot 10 odstotkov skupne mase osebnih dohodkov. V jeseniški železarni bodo zato v tem prehodnem obdobju morali pregledati vse norme in se dogovoriti o ukrepih tam, kjer norm ni.

Dodatki se bodo tako obračunavali v naslednjih odstotkih: za delo v podaljšanem delovnem času v vseh železar-

nah 50 odstotkov, za nočno delo v železarnah Ravne in Store 25 odstotkov, v železarni Jesenice 30 odstotkov, za delo ob nedeljah in vseh železarnah 50 odstotkov in dodatki za delo v državnih praznikih v železarnah Ravne in Store 50 odstotkov, na Jesenicah 75 odstotkov.

Za delo v nedeljah bodo delavci prejeli 50 odstotkov dodatka za delo v podaljšanem delovnem času, za nadurno delo torej, in 50 odstotkov dodatka za delo v nedeljah.

Tudi pri izplačevanju regresa za letni dopust so merila v slovenskih železarnah različna. Železarna Store bo v prihodnjem letu izplačala na zaposlenega 480 dinarjev regresa, medtem ko bodo na Ravnah in na Jesenicah v letu 1972 izplačevali regres: 300 dinarjev na zaposlenega člana, 150 dinarjev na nezaposlenega člana kolektiva, 150 dinarjev na nezaposlenega otroka nad 10 let in 100 dinarjev za otroka do 10 let.

Pravico do regresa bo imel tisti delavec, ki bo odšel na 10-dnevni neprekinjeni dopust, oziroma 6-dnevni neprekinjeni dopust, če mu skupno pripada le 14 dni letnega dopusta. Regres bo sprejel le tisti, ki bo zaposlen v podjetju 11 mesecev. Tistim delavcem, ki bodo zaposleni manj časa, bodo izplačali nižji regres s tem, da mu bodo razliko izplačali tedaj, ko bo v istem koledarskem letu do-

segel 11 mesecev neprekinjenega delovnega razmerja v Združenem podjetju.

Po sporazumu naj bi v prihodnje omejili dotacije počitniškim domovom. Skupni regres za dopuste v nobenem primeru ne bodo v letu 1972 presegli 600 dinarjev na zaposlenega člana kolektiva.

Predvidevajo, da bodo že v letu 1973 popolnoma poenotili način izplačevanja regresov za vse tri slovenske železarneske.

Na seji so podprli tudi predlog, da regres za prehrano ne bodo presegli 50 dinarjev na zaposlenega mesečno, obliko regresiranja prehrane delavcev pa bo vsaka železarna samostojno določala.

Vse slovenske železarneske so se strinjale s tem, da z izjemo najmanj zahtevnih delovnih mest (čiščenje, kurirski posli, pripravniki itd.) za polni delovni čas in normalni delovni učinek ne bodo izplačevale mesečnega osebnega dohodka, ki bi bil nižji od 1000 dinarjev. V nobenem primeru pa se ne sme delavcu za normalni delovni čas izplačati osebnega dohodka, ki bi bil nižji od 800 dinarjev.

V letu 1972 bodo vse železarneske obračunavale stanovanjski prispevek v višini 4 odstotkov od bruto osebnih dohodkov, za financiranje strokovnega izobraževanja pa bodo v vseh oblikah porabile

znesek, ki ne bo nižji od enega odstotka izplačanih bruto osebnih dohodkov.

Vse te spremembe bodo začele veljati v vseh železarnah: določila, ki urejajo dodatke za delo v podaljšanem delovnem času, nočno delo in delo ob nedeljah in praznikih s 1. 11. 1971, določila, ki urejajo regrese za letni dopust in regrese za prehrano s 1. 1. 1972, določila o najnižjem osebnem dohodku veljajo od 1. 11. 1971 dalje, določila o sredstvih za stanovanjsko izgradnjo in strokovno izobraževanje veljajo od 1. 1. 1972 dalje in določila o oblikovanju sredstev za osebne dohodke veljajo od 1. 5. 1971. D. Sedej

Nova hladna valjarna na Beli

Že dalj časa si v Železarni Jesenice prizadevajo, da bi izdelali kar najboljši program za gradnjo hladne valjarne na Beli pri Jesenicah. Oktobra in novembra so na osnovi ponudb, tržnih analiz in drugega izdelali program gradnje hladne valjarne v treh variantah. V sporazumu z direktorji sektorjev v Železarni in po sklepih odbora za poslovno politiko in odbora za osnovna sredstva so se končno odločili, da bodo članom delavskega sveta prikazali tretji predlog, po katerem naj bi bila skupna proizvodnja v novi valjarni 150.000 ton hladno valjanih trakov.

Ta tretji predlog so na zadnji seji člani delavskega sveta sprejeli brez pripomb.

Nova hladna valjarna bo stala na belškem polju pri Jesenicah poleg sedanjih valjarn, na severni strani ob hali bluming-stekel. Sistem gradnje, konstrukcija in oblika bo v skladu s sedanjimi halami omogočala tudi dograditev novih hal. Novo hladno valjarno bodo sestavljale tri hale v dolžinah po 255 metrov, 375 metrov in 286 metrov s širino po 30 metrov. Prva hala je hala hala lužilnice z lužilnima linijama, v drugi in tretji hali pa bosta stali dve valjavniški ogrodji, zvonaste žarilne peči, obdelovalnica valjev itd. V vseh treh halah bo skupaj šest 20-tonskih žerjavov. Ob halah bodo zgrajeni tudi prizidki za zaščitni plin, kislinsko gospodarstvo, kontrolo materiala, garderobe, sanitarije itd.

Po načrtu bo v novi hladni valjarni zaposlenih 299 delavcev, od tega 205 ljudi v proizvodnji.

Predvidevajo, da bodo leta 1975 v Jugoslaviji potrebovali 30.000 ton dinamno pločevine in 17.000 ton trafo pločevine. Poleg tega bo v letu 1971 potrebno nerjavne pločevine okoli 15.000 ton v Jugoslaviji. Največji potrošnik nerjavne pločevine bo tudi 1975. leta industrija gospodinjskih aparatov. Samo v Velenju, v podjetju Gorenje, bodo čez štiri leta porabili 10.000 ton nerjavne pločevine.

Tudi povpraševanje po mehki pločevini bo precejšnje. V Sloveniji bodo prodali prek 160.000 ton mehke pločevine, od tega je bodo samo podjetja Emo Celje, Gorenje Velenje in Tiki Ljubljana potrebovali približno 133.000 ton.

Vse te potrebe tržišča v Sloveniji bodo omogočile Železarni Jesenice, da bo popolnoma uveljavila in upravičila svojo usmeritev: pro-

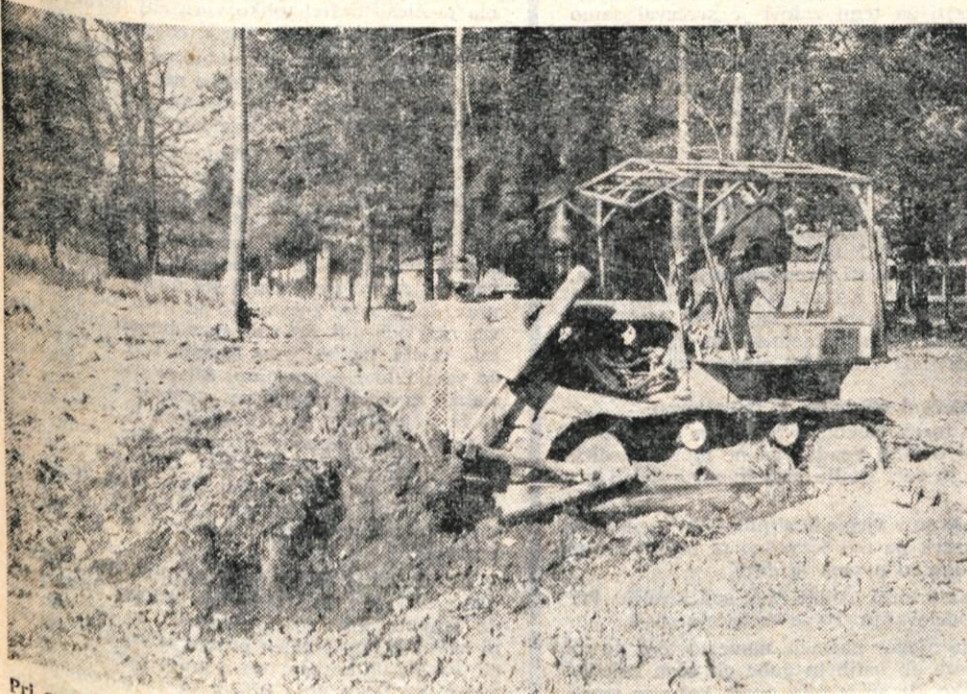
izvodnjo kvalitetnih jekel in proizvodne visoke stopnje predelave. S tem bo delno ustregla in pomagala zahtevam slovenske kovinske predelovalne industrije. Poleg tega pa je proizvodnja nove hladne valjarne v programu splošnega razvoja črne metalurgije Jugoslavije.

V novi hladni valjarni bodo po sedanjem načrtu proizvajali okoli 30.000 ton elektro pločevine, 15.000 ton nerjavne pločevine in 70.000 ton mehke pločevine. Razen tega bodo v stari hladni valjarni povečali sedanjo proizvodnjo za 10.000 ton.

Izgradnja nove hladne valjarne bo veljala okoli 600.000.000 dinarjev. Do zdaj še niso znani vsi viri financiranja, ker se mora uprava podjetja še dogovoriti z vsemi prihodnimi potrošniki hladno valjane pločevine in bankami. Obenem z dogovori bodo tudi predvideli etapno izgradnjo hladne valjarne.

S proizvodnjo v hladni valjarni se bo vrednost izvoza povečala približno štirikrat v primerjavi z letom 1971, predvsem zaradi izvoza nerjavne in dinamno pločevine. Z izvozom bodo dobivali devize, ki jih bodo porabili večinoma za odplačevanje anuitet. Ostanek dohodka se bo po izgradnji povečal za 90.555.000 dinarjev. Zaradi hladne valjarne se bodo povečala tudi obratna sredstva za 164.000.000 v primerjavi z letom 1971.

D. Sedej

Pri osnovni šoli Cvetko Golar na Trati pri Skofji Loki so začeli graditi otroški vrtec. Vseljivo bo prihodnjo jesen in bo lahko sprejel v varstvo okrog 130 otrok. — Foto: F. Perdan

59 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPARI!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Jugoslovanska 'nevtralnost' je bila že nekaj let na strani osi in se ni nameravala pred Hitlerjem in Mussolinijem 'kompromitirati' s sporazumi, kakršne razpreda Turčija z zahodnimi demokracijami, kakor se je 4. julija 1939 izrazil jugoslovanski poslanik Hristić v Rimu (Zaupni dnevnik grofa Ciana, str. 79). Turčija je bila po sporazumu z Londonom in Parizom vsaj na videz najbolj trdna zaveznica zahodnih sil v Balkanski antanti, zaradi česar jo je jugoslovanska vlada javno kritizirala (Uvodnik v 'Politiki', 15. maja 1939 AdG 4069 A). Madžarska pa se je tako in tako čutila dolžna, da se zavzema za Hitlerjev 'red' v Evropi. 'Priateljstvo' s Poljsko je ni vezalo, da bi nasprotovala Hitlerjev namen. Angleško poročilo do Romunije je stalo na trilih nogah in se Hitlerju Romunije ni bilo bati. Prav tako se je tudi zahodnih nemških mejah Belgija otepala britansko-francoskega poročila za nedotakljivost njenih meja in se je skušala zavarovati pred morebitnim evropskim spopadom z 'nevtralnostjo'.

Dne 4. julija 1939 je belgijska poslanska zbornica celo sprejela zakon proti inozemski propagandi na belgijskih tleh. Ta zakon je določal kazni proti slehernemu, ki bi prejel darila, kredite ali drugačna sredstva posredno ali neposredno od inozemcev v svrhu tuje politične propagande ali dejavnosti v Belgiji. Kazen je bila določena tudi za inozemsko finančno pomoč belgijskim časopisom (AdG 4126 D). Nizozemska vlada je prav tako skušala ostati 'nevtralna', saj je dan pred omenjenim belgijskim zakonom zavzela svoje stališče do angleško-francosko-sovjetskih pogajanj v Moskvi:

»Nizozemska vlada daje v zvezi z omenitvijo Nizozemske pri pogajanjih za sklenitev trojnega pakta med Anglijo, Francijo in Sovjetsko zvezo uradno vedeti, da ni bila v tej zadevi na nikakršen način konsultirana in da zato čuti potrebo, da ponovno poudari svojo tradicionalno nevtralno politiko. Nizozemska želi ostati izven sedanjih evropskih zapletov in nasprotij.« (AdG 4128 C)

Da bi svojo nevtralnost dokazala tudi Nemčiji, je 5. julija 1939 z vsem spoštovanjem sprejela prezidenta nemške državne banke Funka in nemško gospodarsko delegacijo, ki se je sestala z nizozemskim ministrom za gospodarstvo in trgovino Steenberghom. (AdG 4128 B)

Anglija kljub temu ni preklcala svoje garancije za Belgijo in Nizozemsko, kakor tudi ne za Švico, čeprav jo je tudi ta odklanjala in se sklicevala na svojo klasično nevtralnost (AdG 4128 C). Zato pa takih, čeprav s strani prizadetih držav nehotenih garancij ni dovoljevala Sovjetski zvezi glede Finske in baltskih držav. Dne 8. julija 1939 je na primer estonski, zunanjemu ministru podrejeni časniki

BALTIC TIMES

pisal naslednje:

»Opozarjamo, da so BALTISKE DRŽAVE CENILE ANGLIJO KOT POMOČNIKA V BOJU ZA NJIHOVO SVOBODO IN V BOJU PROTI KOMUNISTIČNI RUSIJI... Baltske države so odločene ne glede na pogajanja v Moskvi braniti svojo neodvisnost in nevtralnost proti slehernemu napadalcu, pa četudi bi bil ta garant,« je mislil Sovjetsko zvezo. (AdG 4128 C)

Vemo, da so baltske države proglašale sovjetsko garancijo zanje v morebitnem nacističnem napadu nanje kot napadalni akt.

»Želeli bi, da bi ANGLIJA RAZUMELA STALIŠČE BALTSKIH DRŽAV IN GA RESPEKTI-

RALA,« je istega dne v intervjuju za londonski Times izjavil tudi letonski zunanji minister. (AdG 4128 C)

In Anglija je to željo upoštevala, kar se je vnovič pokazalo

8. IN 9. JULIJA NA POGAJANJH V MOSKVI

Pogajanja v Moskvi zopet niso zaradi 'upoštevanja' takih želja pripeljala nikamor. Agencija Tass je lahko sporočila samo to, da 'na pogajanjih, dne 8. in 9. julija 1939, ni prišlo do dokončnih rezultatov' (AdG 4132 A).

Angleži so se seveda sklicevali na pisanje Baltic Timesa in intervju letonskega zunanjega ministra Muntersa za londonski Times ne samo na pogajanjih v Moskvi, marveč tudi

V SPODNJEM DOMU BRITANSKEGA PARLAMENTA

Tam je Chamberlain 10. julija dal naslednjo izjavo:

»Splošna politika britanske vlade je, spoštovati integriteto vseh suverenih držav. Se posebno se zavedamo želja FINSKE IN BALTSKIH DRŽAV, DA BI OHRANILE SVOJO NEVTRALNOST IN NEODVISNOST. KER JE TO TUDI CILJ ANGLEŠKE VLADE, BOMO POMISLEKE TEH DRŽAV UPOŠTEVALI TUDI V SEDANJH POGAJANJH V MOSKVI.« (AdG 4132 A)

Ko bi Chamberlain upošteval z istim merilom tudi 'željo Belgije' po nevtralnosti, bi striktnosti britanske politike ne mogli ničesar očitati. Toda ta merila so bila do Belgije, Švice, Grčije in Romunije drugačna, da Poljske in Turčije, ki sta pravzaprav edini pristali na britansko garancijo brez pridržkov.

To so dejstva, po katerih lahko mirno in objektivno presojava, kdo je pravzaprav kriv za brezizhodnost moskovskih pogajanj v času, ki je z dogodkih v Gdanku naglo drsel proti katastrofi.

»Razpolagamo z zanesljivimi poročili, ki opozarjajo, da prihaja v svobodnem mestu Gdank do vojaških ukrepov,« je 3. julija govoril isti Chamberlain v Spodnjem domu. »VEČJE IN IZ DNEVA V DAN NARASČAJO ŠTEVILO NEMŠKIH DRŽAVLJANOV JE PRIŠPELO IN SE PRIHAJA V GDANSKU POD KRINKO TURISTOV, V RESNICI PA SNUJEJO KRAJEVNI BOJNI KORPUS POD NAZIVOM OBRAMBNE STRAŽE 'HEIMWEHR'. Britanska vlada zasleduje v tesnem sodelovanju s poljsko in francosko vlado razvoj dogodkov v Gdanku. BRITANSKA VLA DA CENI MIRNO IN ZMerno ZADRŽANJE POLJSKE VLADE.« (AdG 4130 E)

Dne 5. julija je državni podsekretar Butler v Britanskem Spodnjem domu ugotovil, da so vojaški ukrepi v nasprotju s členom 5 gdanskega statuta.

Tako se je položaj razvijal pred svetovno javnostjo,

V DIPLOMATSKEM ZAKULISJU

pa so zahodni diplomatje rotili poljsko vlado, naj bi obdržala 'mirno kri' in počakala brez reagiranja na izzivanja v Gdanku, dokler bi zahodna diplomacija ne storila potrebnih korakov. Zahodni poslaniki v Italiji in Nemčiji so se pritoževali nad zaostrovanjem položaja.

»Sprejel sem angleškega ambasadorja,« je zapisal Ciano 4. julija. »Spustil je nekoliko solz zaradi ostrega pisanja našega tiska proti Angliji. Odgovori sem, da ni tisk ustvaril nov, do skrajnosti zaostren položaj med Italijo in Veliko Britanijo. Take razmere so ustvarila dejstva.«

Srečanje s poslanikom Francije in Grčije je Ciano zabeležil takole:

»Francois Poncet zaman tomi kopje v dobro nekega izgnanega novinarja. Prihaja do običajnega brskanja o odgovornosti za sedanje razmere in končno do zaključka, da SAMO ČAS LAHKO POPRAVI STVARI. Grk Metaxas me je obiskal iz kurtoazije, vendar je oledenel zaradi mojega

sprejema in vseh mojih pripomb, ki sem mu jih vrgel v obraz zaradi dejstva, da je Grčija sprejela enostransko britansko garancijo.«

Grčija je bila mala država, Italija kolonialna velesila, ki je lahko ukazovala malim sesedom in jih brez posledic oštevala in poniževala.

Potem Ciano zapisal zopet o angleškem poslaniku Percyju Lorainu:

»Percy Loraine, kakor pravi ambasador novinec, hoče na vsak način govoriti z Ducejem. Z izgovorom, da mu mora predati osebno Chamberlainovo sporočilo, je bil zjutraj sprejet v Palazzo Venezia. Sporočilo ni bilo posebno vredno: neke vrste

BLAGA OBTOŽBA NEMŠKIH ZAHTEV PO GDANSKU

in zaradi nevarnosti, ki bi jih te zahteve lahko izzvale na škodo miru v svetu. Duce je odgovoril takoj — točko za točko — in pobijal poročilo. Nekateri njegovi dokazi so bili zares sijajni, kakor na primer, da je Poljska zadnja država, ki lahko govori o Češkoslovaški, ker ji je prav ona zadala smrtni udarec taktat, ko je že bila pobita na zemljo. Zaključil je in poudaril dvakrat besede: »POVEJTE CHAMBERLAINU, DA JE ITALIJA PRIPRAVLJENA SKOČITI Z OROŽIEM ZA SVOJO ZAVEZNICO NEMČIJO, ČE BI SE ANGLIJA HOTELA BORITI ZA OBRAMBO POLJSKE.« (Ciano, str. 80)

Mussolinijeve besede, kakor bomo videli, so bile bolj besede kakor resnična grožnja. Mussolini namreč še vedno ni verjel, da bo Hitler v resnici napadel Poljsko in začel vojno. Misli je, da bo Hitler opravil s Gdankom kakor z Avstrijo in Sudeti in s Poljsko, kakor je opravil s Češkoslovaško. Računal je na nov München, saj je Ciano (str. 80) zapisal, da bi bilo treba vojno preložiti na kasnejši čas, Führerju pa predlagati, da bi predlagal sklicanje mednarodne konference, ki bi najbrž ustrezalo tudi Angležem, saj je o tem govoril tudi Chamberlain v Edgbastonu, ko je govoril o dveh smereh angleške politike. (AdG 4098 B)

Toda to je bilo pred mesecem (12. junija), dne 10. julija 1939 pa je Chamberlain spregovoril ostreje in obsodil nemške zahteve in izgrede v Gdanku in dal Hitlerju odločnejše vedeti, da bo Anglija v primeru, da jo bo Nemčija skušala 'z enostransko zasedbo Gdanska postaviti pred izvršeno dejstvo, izpolnila svoje poročene obveznosti do Poljske'. (AdG, str. 4130 in 4131 E)

Tudi Francija se je že pred tem čutila dolžna in izročila nemškemu poslaniku v Parizu noto, s katero je opozorila Hitlerja, da bo priskočila Poljski vojaško na pomoč, če bi bil s strani Nemčije porušen status quo v Gdanku.

Na to noto je 13. julija 1939 odgovoril

RIBBENTROP

prezirljivo, češ da se 'nemško poljski odnosi Francije ne tičejo'. Za zaostritev je obdržal Zahod in Poljsko, ter pri tem dvakrat navajal 'velikodušno, zgodovinsko enkratno Hitlerjevo ponudbo Poljski', s katero, kakor vemo, je takoj po likvidaciji ČSR Hitler začel zaostrovanje nemške odnose s Poljsko.

Nemško noto Franciji je Ribbentrop zaključil z grožnjo, da bo 'vsaka kršitev ozemlja Gdanska s strani Poljske ali sleherna druga poljska provokacija, ki bi bila nezdržljiva s prestžem nemškega Reicha, pomenila za nemško vlado povod za vkorakanje nemške vojske na Poljsko in uničenje poljske armade'.

Ribbentrop je odgovoril z noto Franciji, nemški tisk pa je odgovarjal na Chamberlainov govor in mu očital, da Chamberlain v svojem govoru sploh ni upošteval voje prebivalstva Gdanska, na Chamberlainovo sklicevanje, da so Nemci prelomili že znano pogodbo iz leta 1934 med Nemčijo in Poljsko, pa je nemški tisk zopet krivil za to Hitlerjevo dejanje Anglijo in Poljsko in njuni obojestranski garancijski pogodbi.

Kaj bo s cesto Poljane — Javorje?

Krajevna organizacija SZDL sklicala posvet predstavnikov občine, komunalnega podjetja in KS — avtobusi ne bodo več vozili

Cesta Poljane—Javorje je bila zgrajena 1957. leta. Deset let so se sredstva za vzdrževanje dajala po predračunu del in cesta je bila urejena. 1968. leta pa jo je občina uvrstila v IV. red in jo izenačila z drugimi cestami tega reda v občini. Seveda se je zmanjšala tudi dotacija. Večja popravila so se odlagala in leta v leto. Cesta je uničena in bo ob prvem večjem nalivu ali snegu neprevozna.

Vse ostreje pritožbe občanov zaradi slabe ceste so napotile krajevno organizacijo SZDL Volča, da je v petek sklicala posvet predstavnikov skupščine občine Škofja Loka, komunalnega podjetja Remont, ki je po pogodbi z občino skrbel za cesto, in predstavnikov krajevnih skupnosti Poljane in Javorje. Hkrati pa je poklicala na odgovornost tudi odbornika tega področja Jožeta Šubica in Janeza Možina.

Na posvetu so predstavniki KS Poljane povedali, da konkretnih pogovorov z občinsko skupščino Škofja Loka o tem, da bi vzdrževanje ceste prevzela KS Poljane, ni bilo.

Prve tri knjige že izšle

Prve tri knjige letošnje redne knjižne zbirke Prešernove družbe so že izšle, in sicer: Nada Kraigher: Maja, Dane Dabič: Tokovi življenja, Anders Bodelsen: Misli na neko številko. Knjige Balade in romance A. Aškerca, Praktični nasveti I. Špolarja, Od kod in kako F. Demšarja in Prešernov koledar 1972 pa bodo naročniki prejeli v prvi polovici novembra.

Bilo pa je vsako leto ob sprejemanju občinskega proračuna nekaj predlogov o tem. Vendar so prevladavala mnenja, da KS Poljane in KS Javorje nimata možnosti za vzdrževanje 7 km dolge, izredno prometne ceste. Nanjo je namreč vezanih okrog 1100 prebivalcev. (Za primerjavo: KS Gorenja vas ima 1250 prebivalcev). Skoraj 200 se jih vozi vsak dan v službo v Poljane, Gorenjo vas ali Škofjo Loko. Vsak dan se vozi v šolo tudi 62 otrok. Vsak dan pelje v obe smeri 6 do 7 avtobusov. Zaradi razvijajočega se turizma na Starem vrhu in vaseh na pobočju pa stalno narašča tudi promet z osebnimi avtomobili.

KS Poljane na svojem območju skrbi za 22 km krajevnih cest IV. reda, KS Javorje pa za 8 km. Za ta dela dobi poljanska KS 18.000 din, javorska pa 5250 din. Seveda morajo na pomoč priskočiti tudi občani, zato so v Volči, Podobenu, Lomu, Zakobiljku, Lovskem brdu, Jazbinah, Delnicah, delu Gabrške gore, Malenskem vrhu in Ravnah uvedli krajevni samoprispevek. Vsako leto naredijo tudi 1200 in več prostovoljnih delovnih ur. Če bi prevzeli še vzdrževanje ceste od Poljan do Javor, pa bi morali prav tako kot občinska skupščina skleniti pogodbo za delo na cesti s komunalnim podjetjem Remont. Krajevni skupnosti namreč nimata večje mehanizacije in bi lahko

opravili le manjša popravila. Zato menijo, da bi bili stroški vzdrževanja le toliko manjši, kolikor bi se zmanjšal prispevek iz OD cestarjev.

Možnost, da bi KS Poljane prevzela vzdrževanje ceste, pa obstaja v združitvi Obrtnega centra Poljane in Komunalnega servisa Gorenja vas. Poljanska dolina bi imela lastno komunalno podjetje, katerega režija bi bila manjša in storitve cenejše in bi jih tudi KS lahko plačala.

Na posvetu v petek so predstavniki obeh krajevnih skupnosti zahtevali, da je do zime treba cesto usposobiti za promet, vendar do kakšnih konkretnih sklepov niso prišli. Remont je obljubil pomoč, če bo občina zagotovila denar. Predstavniki Transurista pa je navzoče seznanil, da bo njihovo podjetje primorano zmanjšati število prog v Javorje, če ne povsem ukiniti prevoze.

Odbornik volilne enote Volča je navzoče seznanil, da vrača mandat odbornika skupščine občine Škofja Loka. Sklep je utemeljil s tem, da ne kaže, da bi se za cesto Poljane—Javorje našla sredstva za obnovo in vzdrževanje in ker z zahtevami za boljše vzdrževanje ceste ni mogel prodreti v občinski skupščini. Zaradi slabe ceste je iz dneva v dan izpostavljen vse hujšim kritikam občanom, zato meni, da funkcije odbornika ne more več opravljati. L. Bogataj

Prostovoljno delo in samoprispevki

Na Trsteniku, na Povljah, v Babnem vrtu, v Čadovljah, na Pangeršćici in v Žabljah so v teh dneh zbori vaščanov, na katerih se pogovarjajo o letošnjem opravljanem delu in o programih za prihodnje leto.

Prebivalci teh vasi pod Storžičem so letos opravili veliko število prostovoljnih delovnih ur, veliko denarja pa so zbrali tudi s samoprispevkom. Krajevna skupnost Trstenik ugotavlja, da je vrednost samoprispevkov in delovnih ur dosegla 10.945.000 starih dinarjev. S tem denarjem in delom so uredili številna komunalna vprašanja in s tem olepšali vasi. Veliko so naredili tudi na področju

požarne varnosti. Na Trsteniku so uredili kanalizacijo, zgradili nov most preko Stražnice, kupili mrliški voziček, gasilci pa so dobili novo prikolico. Uredili so javno razsvetljava od Trstenika do Babnega vrta, v Babnem vrtu pa gradijo tudi nov požarni bazen, ki bo dobrodošel tudi v primeru pomanjkanja vode. Tak bazen in hidrante so uredili tudi v Čadovljah. Na Pangeršćici pa so postavili leseno pokrito avtobusno postajališče.

Prihodnje leto pa bo prva naloga vaščanov pod Storžičem ureditev pokopališča na Trsteniku. Nameravajo ga povečati za 250 kvadratnih metrov.

-an

PAVLIHOVA PRATIKA

ŽE V PRODAJI

November — mesec boja proti alkoholizmu

V Sloveniji so trenutno registrirani štirje klubi zdravljenih alkoholikov. Med njimi je tudi klub iz Radovljice. Klub ima 22 članov. V okviru boja proti alkoholizmu je klub izdelal poseben delovni program, s katerim se želi vključiti v različne akcije v mesecu boja proti alkoholizmu. O delu kluba je razpravljala tudi izvršni odbor občinske konference SZDL in podprl njegovo aktivnost.

Poglejmo nekatere akcije, ki jih namerava klub uresničiti s sodelovanjem psihiatrične bolnišnice v Begunjah in skupaj družbenimi in delovnimi organizacijami v občini.

V osnovnih šolah bodo za učence od 6 do 8 razredov razpisali knjižne nagrade za najboljše proste spise o škodljivosti alkohola. S sodelovanjem občinske konference SZDL bodo v občini pripravili predavanja o škodljivosti alkohola. V delovnih organizacijah pa se bodo dogovorili za nekatere konkretne akcije za preprečevanje alkoholizma. Od občinske skupščine bodo zahtevali, da se v občini poostrijo ukrepi glede točenja alkoholnih pijač

mladoletnikom. Člani kluba bodo obiskali posamezne alkoholike in jih skušali pridobiti za zdravljenje. Zveznim organom bodo poslali resolucijo, s katero bodo zahtevali, da se poveča prometni davek za prodajo alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Vendar iz protesta ne bodo obiskali obratov, kjer izdelujejo alkoholne pijače. Razen tega pa bodo sodelovali s krajevnimi organizacijami in občinskim odborom rdečega križa pri različnih akcijah. JR

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

mali oglasi

PRODAM

Prodaj lepega plemenskega **VOLA**, težkega okrog 500 kg. Stanko Arh, Zg. Jezerško 144 5449

Prodaj dva **PRASICA**, težka po 90 kg in dva **PRASICA**, težka po 30 kg. Velešovo 15, Cerklje 5450

Prodaj **PRAŠICE**. Zalag 34, Cerklje 5451

Ugodno prodaj dobro ohranjeno kompletno **SPALNICO** z žimnicami. Bruno Zbona, Radovljica, Cankarjeva, blok I/4 5452

Prodaj 80 kg težkega **PRAŠICA**. Tupaliče 5, Preddvor 5453

Prodaj sedem mesecev stare **PISKE** nesnice. Otoče 2, Podnart 5454

MOTORNÁ VOZILA

Prodaj **VOLKSWAGEN** 1300 (letnik 1971 — 4500 km). Ljubljanska 15, Kranj

Prodaj **KOMBI FIAT** 1100 kesonar, v dobrem stanju. Kranj, Titov trg 8, telefon 22-938 5456

KUPIM

Kupim **DESKE** (gost les). Vodnik, Skokova 9, Kranj 5455

STANOVANJA

Na **STANOVANJE** vzamem dekle. Naslov v oglasnem oddelku 5457

V Medvodah, Zbiljah ali okolici iščem **SOBO** in **KUHINJO**. Ponudbe poslati pod »dober reden plačnik« 5458

ZAPOSLOTITVE

Dijakinja želi poučevati **ANGLEŠCINO** za osemletko. Naslov v oglasnem oddelku 5459

IZGUBLJENO

Našel sem poročni **PRISTAN**. Sp. Brnik 23 5460

Od avtobusne postaje v Kranju do Brezj izgubljeno **URO** vrnite na upravo Glasa ali na **PM Kranj** 5461

OBVESTILA

RAZSTAVA KANARČKOV in **PAPIG** bo od 7. do 17. novembra v gasilskem domu v **ŠKOFJI LOKI**. Odprto vsak dan od 9. do 19. ure 5462

OSTALO

Nujno potrebujem 4000 din, vrnem v treh mesecih 6000 din. Ponudbe poslati pod »garancija« 5463

ISCEM VIKEND v okolici Bohinja ali v Martuljku. Za novo leto (dva dni). Plačam po dogovoru. Ponudbe pod »trije pari«.

POSLOVNI PROSTORI

EXPRES BAR ali **PROSTOR** za to dejavnost v ožjem ali širšem centru Kranja vzamem takoj v najem. Ponudbe poslati pod »možnost adaptacije« 5464

Kino Center Kranj

Če ljubiš, ti ni treba nikoli reči: »Zal mi je« to je moto filma

LOVE STORY — LJUBEZENSKA ZGODBA

ameriške barvne ljubezenske drame, ki je obšla pol sveta, katero so gledali milijoni ljudi, ki jih je pretresla žalostna usoda Olivera in Jenny, da so s solznimi očmi zapuščali kino dvorano.

To je film, za katerega vsi pravijo, da ga je treba videti!

PREDSTAVE: 31. oktobra ob 21. uri, od 2. do 6. nov. ob 16., 18. in 20. uri

Rezervacija vstopnic na telefon štev. 21-122.

Kino Center Kranj

Jesenice PLAVZ
3. novembra amer. barvni film **LOVCI NA SKALPE**
4. novembra amer. barvni CS film **ZGODILO SE JE V AMERIKI**
5. novembra amer. barvni CS film **ZGODILO SE JE V AMERIKI**

Kranj CENTER
3. novembra amer. barvni film **LOVE STORY** ob 16., 18. in 20. uri
4. novembra amer. barvni film **LOVE STORY** ob 16., 18. in 20. uri
5. novembra amer. barvni film **LOVE STORY** ob 16., 18. in 20. uri

Dovje Mojstrana
3. novembra amer. barvni film **MRTVECEM PREHOD PROST**

Kranjska gora
4. novembra amer. barvni film **PRAVI CLOVEK Z ZAHODA**

Kranj STORŽIČ
3. novembra amer. barvni CS film **HUDICEVA BRIGADA** ob 17. in 19.30
4. novembra amer. barvni CS film **SUROVE STRASTI** ob 16., 18. in 20. uri
5. novembra amer. barvni CS film **BOG ODPUSČA, JAZ NE** ob 16., 18. in 20. uri

Javornik
3. novembra amer. barvni CS film **ZGODILO SE JE V AMERIKI**

Tržič
4. novembra amer. barvni film **VELIKI BANČNI ROP** ob 18. in 20. uri
5. novembra amer. barvni film **VELIKI BANČNI ROP** ob 18. in 20. uri

Skofja Loka SORA
3. novembra amer. barvni film **KAKO SE RESUJE ZAKON** ob 18. in 20. uri
4. novembra franc. barvni film **MALENKOSTI, KI POMENIJO ŽIVLJENJE** ob 20. uri
5. novembra franc. barvni film **MALENKOSTI, KI POMENIJO ŽIVLJENJE** ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
4. novembra angl. barvni film **OSTANEVA SKUPAJ** ob 18. in 20. uri
5. novembra angl. barvni film **OSTANEVA SKUPAJ** ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE
3. novembra amer. barvni film **SKRIVNOSTNA JUSTINA** ob 20. uri
5. novembra franc.italijan. barvni film **UBIJ VSE IN VRNI SE SAM** ob 20. uri

Radovljica
3. novembra amer. barvni film **PUSKE ZA APACE** ob 20. uri, franc. barv. film **POT V KATMANDU** ob 18. uri
4. novembra franc. barvni film **POT V KATMANDU** ob 20. uri
5. novembra amer. barvni film **OKRADI SVOJEGA BLIŽNJEGA** ob 20. uri

Jesenice RADIO
3. novembra amer. barvni film **PRAVI CLOVEK Z ZAHODA**
4. novembra amer. barvni film **LOVCI NA SKALPE**
5. novembra meh. barvni film **POSTELJA**

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

JUGOBANKA

Ekspozitura Jesenice

Cesta maršala Tita 20

obvešča, da posluje vsak dan od 7. do 11.30 in v sobotah od 7. do 9. ure

Ekspozitura opravlja hranilniško službo, vodi devizne in žiro račune občanov.

Poleg poslov deviznega in dinarskega varčevanja nudi ekspozitura občanom tudi ostale usluge, vezane na devizne posle, kakor npr.: prodaja deviz za privatna potovanja, odkup in prodaja čekov, odkup tujih valut, plačila in drugo.

Lastniki deviznih računov, kakor tudi dinarskih hranilnih vlog, odprtih pri Jugobanki, imajo možnost, da dobe stanovanjske in potrošniške kredite.

JUGOBANKA
ekspozitura Jesenice
C. maršala Tita 20

nesreče

NI VOZIL POKOJNI MLEKUŠ

O nesreči, ki se je pripetila 29. oktobra na cesti med Žirovnico in Vrbo in v kateri je umrl Milan Mlekuš iz Lesc, smo dobili nekaj novih podatkov. Franc Uršič z Bleda, ki se sedaj zdravi v jeseniški bolnišnici, je povedal, da je on vozil avtomobil in ne pokojni Uršič. Med vožnjo je opazil, da volan vleče v desno, kar je lastniku avtomobila Mlekušu tudi omenil. Ta je to potrdil in povedal, da je pred meseci nastala na volanu okvara in da od takrat volan vleče v desno. Po nalogu preiskovalnega sodnika bo avtomobil pregledal izvedenec.

VOZNIK UMRL NA KRAJU NESREČE

Na Cesti Borisa Kidriča na Jesenicah je v nedeljo, 31. oktobra, zvečer voznik osebnega avtomobila Rudolf Klinar, star 26 let, iz Planine pod Golico vozil proti Potokom s preveliko hitrostjo. Izgubil je oblast nad vozilom, zapeljal v desno in zadel že na pol podrti prometni znak. Od tu je avtomobil odbilo v žično ograjo, od tu pa kakih 5 metrov pod cesto. Voznik je padel med prevračanjem iz avtomobila in se tako hudo ranil, da je umrl na kraju nesreče.

AVTOMOBIL V DREVO

V ponedeljek, 1. novembra, zjutraj je v vasi Goriče zaradi nepazljivosti zavil v levo s ceste v drevo voznik osebnega avtomobila Janez Rezar z Golnika. Pri trčenju je bila ranjena sopotnica Jožefa Rezar. Pripeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

L. M.

Prijet tihotapec

Na mejnem prehodu na Korenskem sedlu so v nedeljo, 31. oktobra, prijeli zaradi carinskega prekrška zahodnonemškega državljana Roberta Georga Becka iz Selchema. Ta je hotel v našo državo

uvožiti za 100.000 novih din raznih avtomobilskih delov. Ta pa ni bil prvi Beckov carinski prekršek, saj je kasneje povedal, da je od leta 1968 v Jugoslavijo pripeljal za približno 30.000 mark raznih avtomobilskih delov.

Družinski prepir

V nedeljo, 31. oktobra, med 12. in 13. uro se je družinski prepir pri Hudobivnikovih v Lužah končal s streljanjem. Matevž Hudobivnik je vinjen in razburjen poiskal pod posteljo polavtomatsko puško, ki jo ima kot pripadnik teritorialne obrambe. Odšel je

v kuhinjo in od tam skozi odprta vhodna vrata ustrelil na dvorišče. Krogla je zadela v desno ramo njegovega sedemletnega sina Mihaela. Dečka so prepeljali v ljubljansko bolnišnico in ni več v smrtni nevarnosti.

Zahvala

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta

Antona Legata

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se poslovlili od njega, mu poklonili cvetje in vence in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo za pomoč sosedom in vsem, ki so nam pomagali v težkih dneh, zdravnikom ter osebju kirurgije bolnice Jesenice, č. duhovniku, pevcem, godbi ter vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Zaljujoči: žena Neža, sin Pavel in hčerka Pavca z družinama

Delovni jubilej naše Gorske reševalne službe

Vodniki, ki so v razvojni dobi našega in svetovnega alpinizma izgubili svojo vlogo, so morali prevzeti nove naloge in obveznosti. Iz leta v leto so se porajale nove zahteve po ustanovitvi dobro organizirane gorske reševalne službe in prav gorski vodniki so bili obremenjeni tudi prvi reševalci.

Pri nas so ustanovili prvo gorsko reševalno postajo 1912. leta v Kranjski gori. Naši prvi gorski reševalci so odlično opravljali svoje naloge, saj so dobro poznali naše gore, bili izkušeni in so znali ravnati v zelo težkih in nevarnih okoliščinah.

Večja skrb za vzgojo mladih planincev

V planinska društva, alpinistične in mladinske planinske odseke se iz leta v leto vključuje vedno več mladih ljubiteljev gora. Zanje so pripravili številne tečajne, predavanja, plezalne šole, alpinistične odprave. Glavni namen in skrb vseh planinskih društev je v tem, da mladino vzgajajo in jo skrbno pripravljeno vodijo po naših gorah. Naše planinstvo bo tako kmalu postalo množično, plezalni šport in alpinizem pa bosta krepila mladega človeka.

Obisk v naših gorah zgovorno pričča, da so postale gore z vsemi svojimi lepotami, zanimivostmi najbogatejša last mladine iz delavnic, šol, rudnikov in tovarn. Ljudje so vzljubili planinski svet.

Ob tem pa ne smemo pozabiti tudi na nesreče v gorah, ki jih je bilo letos kar precej. Poleg lažjih in težjih poškodb so letos zabeležili dvanajst smrtnih nesreč. To vsekakor terja, da temeljito premislimo in da vzgoji naše mladine posvetimo večjo skrb, ji omogočimo dobro planinsko opremo in dobro varstvo na njeni poti po planinah.

U. Z.

Gorske reševalne službe so začeli ustanavljati tudi drugod, prevzemale so vedno večje in zahtevnejše naloge. V okviru mednarodne planinsko-alpinistične organizacije UIAA so zato ustanovili posebno gorsko reševalno služ-

bo — IKAR komisijo, ki enotno vodi in organizira delo gorskih reševalnih organizacij v vseh planinskih in alpinističnih društvih.

Na Bledu bo od 12. in 14. novembra kongres te komisije.

U. Zupančič

Naši planinci v zasneženih in ledenih gorah

Pravi ljubitelji gora, planinci in alpinisti, dobro vedo, da zasnežene, in z ledom pokrite gore dajejo in nudijo več lepote kot poleti, a obenem tudi zahtevajo bolj odkrit in neizprosni boj z naravnimi nevarnostmi.

Mnogi planinci pa se navdušujejo nad zimskim alpinizmom in najraje odhitijo v gore tedaj, ko so odeje v snežno odejo in jih pokrivajo ledeniki. Z vsemi močmi premagujejo višine in strmine, sneg, varljivi led, plazove in še nešteto drugih nevarnosti in težav.

Slovenski alpinisti so v zasneženih gorah zelo uspešni. Preplezali so že zasnežene in v led vkovane stene Triglava, Rink, Špika, Travnika in Jalovca, naši planinci in alpinisti so ukrotili Alpe, severno

steno Matterhorna in Walkerjev steber v Jorassih. Doma je ostalo le še nekaj nepremaganih gora: Široka peč, Skrlatica, niso se še odpravili v nekatere dele Alp, Dolomitov, Hindukuša in Himalaje.

Zdaj so že znani kandidati za našo IV. himalajsko odpravo, ki mora prek Kangbačena doseči 8.400 metrov visoki zahodni vrh Kančengdzone. To bo prav gotovo po naši tretji himalajski odpravi leta 1969 na vrh Anapurne največji uspeh našega vrhunskega alpinizma. Stane Belak, Boro Krivic, Matic Maležič, Mitja Košir in drugi alpinisti iz Ljubljane in Mojstrane so zadostno jamstvo, da bo odprava na osnovi temeljitih priprav dossegla postavljeni in težko dosegljivi cilj.

U. Zupančič

Neurejena planinska pokopališča

Mnogi planinci, alpinisti in ljubitelji gora so izgubili svoja življenja v planinah. Mnogi so v gorah tudi pokopani.

Ko pa ogledujemo in obiskujemo planinska pokopališča in spominska obeležja, smo večkrat neprijetno presenečeni. Nekatera so popolnoma zanemarjena in neurejena. Krajevne skupnosti, turistična in planinska društva bi morala zanje bolj skrbeti in okrasiti grobove smrtno ponesrečenih gornikov. Pokopališča in grobovi bi morali postati kulturni spomeniki.

Neurejene in pozabljene grobove najdemo v Solčavi, na Jezerskem, Stranjah, Lučah, Bohinju, Na Dovjem, v Koritnici in v Trenti. Morala bi bilo dobro urediti kapelico v Kamniški Bistrici ali Ciril-Metodovo kapelico v Vratih?

Nikdar ne smemo dopustiti, da bi gorniki počivali na neurejenih pokopališčih pod gorami, zapuščeni in pozabljeni. Planinski grobovi bi morali biti urejeni. Zdaj so v večini primerov le naša smota.

U. Z.

Zahvala

Ivanki Rijavec iz Broda 1, Bohinjska Bistrica, nam je poslala tole pismo:

»Lepo se zahvaljujem tovarišici učiteljici Mariji Repinc in njenemu možu Francetu, Polje št. 31, Bohinjska Bistrica, za pomoč mojemu sinu, medtem ko sem bila jaz v bolnišnici. Se enkrat obema iskrena hvala.«

Razstava intarzij v škofjeloški občini

V prostorih Škofjeloške knjižnice te dni razstavlja svoje intarzije domačin Edi Sever. Obiskovalci knjižnice si lahko ogledajo šestnajst njegovih del. Dosedanji razstavi vezenin Julke Koprivec

in intarzij Edija Severja sta pokazali, da so prostori ob knjižniških policah zelo primerne za manjše razstave. Zato bo knjižnica zaradi precejšnjega zanimanja s takimi razstavami nadaljevala.

— 18

Naš komentar Uspešna teniška sezona v Kranju

Vsakoletni pregled rezultatov kranjskega teniškega kluba Triglav prinaša že nekaj let skoraj enako podobo. Podoba kvalitete igralcev se najbolj kaže v rezultatih doseženih na tekmovanjih doma in v tujini. Rezultati pa kažejo na viden premik v sami strukturi igralcev. Če so še pred leti ogrode ekipe tvorili starejši igralci, pa se je že v letošnji sezoni pokazalo, da starejši ne bodo več kos velikemu bremenu, ki jim ga nalaga ta odgovornost, vendar pa mladi ob njihovi izkušnosti že prihajajo v ospredje.

Pregled rezultatov se bi začel z najpomembnejšim tekmovanjem v sezoni, to je republiškim prvenstvom v vseh kategorijah. Sicer se člani nimajo kaj posebej hvaliti, saj je le Mulej in Furlanu uspela uvrstitve med šestnajst najboljših v naši republiki, vtem, ko je Anželjev zastopal barve v finalu članov B. Slab nastop članov pa so popravili mladinci in pionirji s svojimi dobrimi uvrstitvami. V mladinski konkurenci so mladinci Čirič, Purič, Jokovič in Uranič zasedli tretje do peto mesto. V dvojicah pa sta Purič-Jokovič zasedla drugo mesto. V pionirski konkurenci je bil dosežen največji uspeh kluba v letošnji sezoni. Alenka Jerkič je z osvojitvijo prvega mesta v svoji konkurenci dosegla enega največjih uspehov kluba. Pionirji: Strukelj, Primc, Ahlin in Kalan pa zasedajo mesta od petega do osmega mesta na republiški lestvici.

Temu prvenstvu so sledila druga manj pomembna, kjer pa se je odlikoval le Mulej z nekaj presenetljivimi izidi. S temi rezultati se je visoko povzpeli v republiški jakostni lestvici, saj zavzema deseto mesto. Od pomembnejših meddržavnih dvobojev velja omeniti dve prepričljivi zmagi nad reprezentanco Beljaka, in sicer v Kranju in Beljaku. Sami dvoboji so potekali v prijateljskem vzdušju, saj postajajo že tradicionalni. Če k temu dodamo še klubska prvenstva in jih primerjamo z dosežki na republiških prvenstvih, se nam pokaže podobna slika. Igralci, ki so dosegli uspehe v elitnejši konkurenci, so zlahka osvajali tudi klubska prvenstva. Kranjski teniški klub iz leta v leto kaže večji napredek, kar je zasluga načrtnega dela z mladimi.

I. Purič

Kegljanje

Turk letos tretji

Na Reki in v Crikvenici se že v nedeljo končalo letošnje državno prvenstvo v kegljanju za posameznike. V dvo-dnevem obračunu je nastopilo 80 tekmovalcev. Letošnji državni prvak je postal član mariborskega Branika Miro Steržaj. Dvakratni zaporedni državni prvak Triglavčan Jože Turk pa se je tokrat moral zadovoljiti s tretjim mestom.

Vrstni red: 1. Steržaj (Bra-

nik) 1947, 2. Dragaš (Medveščak) 1858, 3. Turk 1841, 10. Prion 1815, 14. Ambrožič 1788, 18. Jenkole 1777, 19. Jerb 1771 (vsí Triglav).

Na kegljišču Konstruktorja v Mariboru pa so se za enak naslov borile ženske. Med 52 nastopajočimi je Kranjčanka Rozmanova z 830 podrtimi keglji osvojila deveto mesto, medtem ko je bila Zumrova z 824 keglji štirinajsta. — dh

Triglav gorenjski prvak

Kegljaška tekmovalna skupnost Gorenjske je bila te dni prireditelj letošnjega ekipnega gorenjskega tekmovanja v borbenih igrah za člane. Nastopili so kegljači kranjskega Triglava, Jesenice, Kranjska gora, Elektro in Bled. Na dvokrožnem tekmovanju na Jesenicah in Kranju so bili spet najboljši Triglavci, ki so podrli 1998 kegl-

ljev (v Kranju 1028, na Jesenicah 970).

Vrstni red: 1. Triglav 1998 (1028—970), 2. Jesenice 1878 (906—972), 3. Elektro 1904 (906—898), 4. Kranjska gora 1663 (795—868), Bled 1576 (776—803).

Prvo tri plasirane ekipe imajo pravico nastopa na republiškem prvenstvu, ki bo 13. — 14. novembra na kegljišču Triglava v Kranju. — dh

Planiška skakalna šola v Žireh

V Žireh raste mlad rod skakalcev

Za smučarske skoke je v Žireh že od nekdaj veliko zanimanja. Vse do leta 1968 pa so se s to športno panogo ukvarjali le nekateri posamezniki. Ni bilo društva, ki bi navdušene skakalce povezovalo med seboj in jim omogočilo načrtno treniranje. V sezoni 1968/69 pa je bilo za skakalce vendarle bolj poskrbljeno. Na pobudo domačega SK Alpina in Smučarske zveze Slovenije — predvsem veliko zaslug ima trener državne mladinske reprezentance Ivo Černilec — je bila ustanovljena planiška skakalna šola. Takoj se je pokazalo, da je ustanovitev šole več kot upravičena. Vanjo se je na začetku vključilo več kot dvajset članov. Tako se žirovski skakalci letos v okviru planiške skakalne šole pripravljajo že na četrto sezono.

Trenutno se pod vodstvom trenerja Ivana Zaklja pospešeno pripravljajo na novo sezono 22 skakalcev. Največ je pionirjev. Skakalci so v jeseni trenirali dvakrat tedensko, odslej pa se bodo zbirali po trikrat. Letos jim je vse leto izredno naklonjeno vreme, saj bi sicer ob slabem vremenu treningi večkrat odpadli, ker nimajo na voljo telovadnice. Prav tako skakalci letos precej pogrešajo plastično skakalnico v Mostecu, na kateri so trenirali lani, letos pa je v rekonstrukciji. Izjema je le Poljanšek, ki trenira z državno mladinsko reprezentanco.

Večino denarja zagotovi šoli Alpina, precej pa tudi občinska zveza za telesno kulturo. Seveda denarja vedno le primanjkuje. Oprema je izredno draga. Vsakemu, ki že na terenskih smučeh pokaže neke določene kvalitete, kupi opremo planiška šola, saj je za žep staršev predraga.

Šah

Valjavec : Torkar 0 : 1

V tekmovanju šahistov kranjskega Borca za pridobitev II. kategorije je pripravil presenečenje Torkar, ki je premagal Valjavca. Ostali rezultati: D. Stagar : Vidali 0:1, Rabič : Naglič 1:0, Jovič : Nadižar 1:0, Zivlakovič : Novak 0:1. Srečanja Rebolj : Marko, Smid : Lazar in Kokotovič : Požar pa so bila preložena. Po 3. kolu je v vodstvu Ivan Jovič.

F. Stagar

Žirovski skakalci so v preteklih sezonah dosegli že lepe uspehe. Njihove vitrine krasi devet pokalov, štiri najst kolajni in okrog sto diplom. Velike uspehe dosegajo zlasti pionirji. Izvedel pa sem, da je zelo velik izpad med skakalci čutili ob prehodu iz pionirskih v mladinske vrste. Zato bo treba pridobiti v vrste planiške šole še več skakalcev, da se iz teh pridobi določena kvaliteta. Pri tem pa se mora vsak skakalec zavedati, da mora trdo delati, saj je lah-

ko kljub kvaliteti zaradi neposlušnosti iz šole izključen.

Vse kaže, da bodo v Žireh prehodnje leto 5. in 6. februarja pripravili prvo državno prvenstvo za pionirje v skokih. Mladi pionirji skakalci Anton Burjek, Drago Zakelj, Roman Žust, Bogdan Podobnik in najmlajši Drago Krolnik bodo ob izkušenem mladincu Janezu Poljanšku prav gotovo dosegli lovorkam v letošnji sezoni dodali še nove. Trdi treningi kažejo na to.

J. Govekar

Sejem rabljene smučarske opreme v Žireh

SSD Tabor iz Žirov že več let ob začetku zime pripravljajo sejem rabljene smučarske opreme. Letos bo ta sejem v nedeljo, 7. novembra, od 9. do 11. ure dopoldne v prostori osnovne šole Žiri. Kot vse kaže, bo letos izbira opreme na sejmu še precej bolj pestra kot pretekla leta. Namen tovrstnih sejmov je, da pridejo do opreme tudi

socialno šibkejši učenci. Na nedeljskem sejmu bo na voljo vse od drsalne opreme pa do smučarskih čevljev, smučí, palic in drugih rekvizitov za zimske športe. Za sejem je že zdaj med prebivalci zgornjega dela Poljanske doline veliko zanimanje, saj so si zimski športi tu že pridobili domovinsko pravico. — Jg

OD NEDELJE DO NEDELJE

NOGOMET — V ZCNL so tokrat presenetili nogometaši Jesenic, ki so v Tolminu domačinom odvzeli obe točki. Kranjski Triglav je izgubil že drugo tekmo. Tokrat je moral priznati premoč igralcem Hrastnika. Loški LTH pa je kljub prednosti domačega igrišča ostal praznih rok z novogoriškimi Vozili.

Rezultati: Tolmin : Jesenice 1:2 (1:2), LTH : Vozila 0:2 (0:2), Hrastnik : Triglav 4:3 (4:2).

Pari prihodnjega kola: Triglav : LTH, Jesenice : Hrastnik.

ROKOMET — Vse kaže, da se je edini gorenjski republiški ligaš že na štartu letošnjega tekmovanja sprijaznil, da ne bo po končani sezoni ostal v družbi najboljših. Z boro dveh točk po desetih kolid in z devetimi porazi so poleg Jadrana najslabša ekipa prvenstva. Tudi v tem kolu so na domačem igrišču visoko izgubili z gosti iz Ribnice.

Rezultat: Kranj : Ribnica 12:21 (5:11). V prihodnjem kolu Kranjčani gostujejo v Radečah.

ODBOJKA — V slovenskem derbiju II. zvezne odbojarske lige - zahod so Jeseničani zasluženoma premagali goste iz Anovega. S to zmago so s 4 točkami trenutno na petem mestu.

Rezultat srečanja: Jesenice : Salonit 3:1. V prihodnjem kolu morajo Jeseničani v Zenico, kjer se bodo pomerili z domačim Metalcem.

NAMIZNI TENIS — Na II. zveznem pozivnem turnirju druge skupine igralcev in igralk SFRJ je v ženski konkurenci Novakova (Triglav) zasedla deveto mesto.

Na I. pozivnem turnirju devetih najboljših slovenskih pionirk je zmagala Triglavanka Zakojč, medtem ko je bila njena klubska kolegica Ožek četrta. Na enakem turnirju pionirjev je bil najboljši Triglavčan Novak, ki je brez poraza prepričljivo osvojil prvo mesto. Zanimivo pri tem je, da je Novak vse svoje nasprotnike premagal z 2:0. Sedmo mesto je osvojil Urlep (Triglav).

-dh

V teh dneh delavci Cestnega podjetja iz Kranja pospešeno urejajo cesto Zabnica—Zgornje Bitnje. Danes teden (sreda) so že začeli polagati asfalt, ki bo položen okrog 20. novembra. Ker smo se ob otvoritvah cest le redko spominjali ljudi, ki so jih gradili, to »napako« popravljamo danes. O svojem delu govorijo zato trije graditelji ceste Zabnica—Zgornje Bitnje.

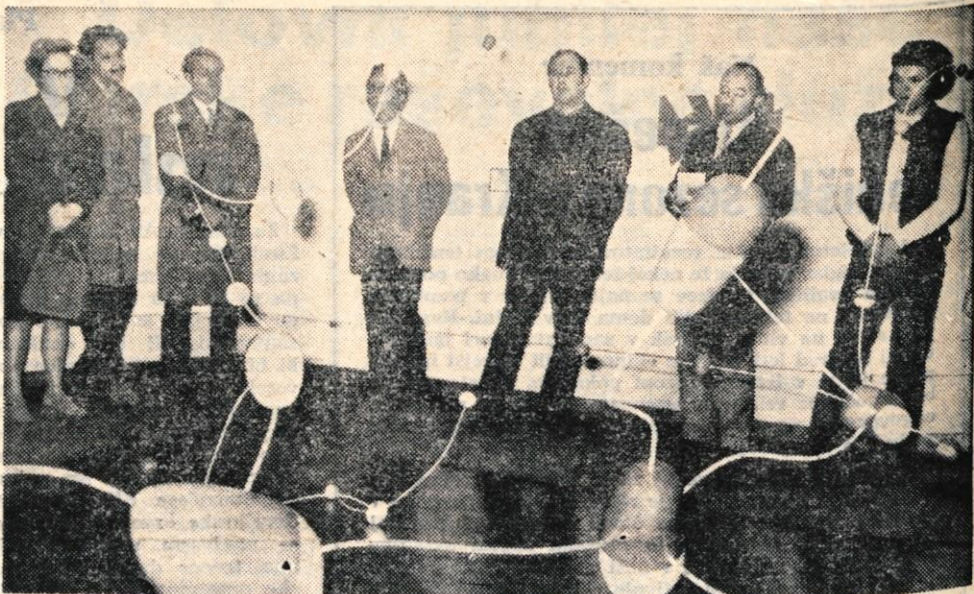
Jem sem delal že na različnih koncih Gorenjske, med drugim tudi v Poljanski in Selški dolini. Moje delo ni lahko. Stroj te pošeno pretrese. Poleti ponavadi delamo po 12 ur, na tej cesti pa je naš delovni dan kdaj tudi daljši. Pred leti naše delo ni bilo lahko, ker ni bilo strojev. Za večje gradnje smo si jih morali sposoditi. Sedaj kar gre. Naše podjetje je že kos najtežjim cestnim gradnjam.«

● Anton JERAČ, delovodja: »Z gradnjo cest se ukvarjam že 15 let, pri kranjskem Cestnem podjetju pa sem od ustanovitve dalje, torej polnih 10 let. Delal sem že na številnih cestnih odsekih. Na primer: Skofja Loka—Zabnica, Preddvor—Zgornje Jezerko, Hrušica—Mojstrana, Cerklje—Spodnji Brnik itd. ter različne krajše cestne odseke. Za dobro cesto je najvažnejša solidna in trdna podlaga, razen tega pa mora biti v redu položen tudi asfalt. Vendar se take ceste brez strojev ne da narediti. No, pri nas imamo že toliko strojev, da lahko zgradimo kar v redu cesto. Tega včasih nismo mogli.«

● Jože MOHORIC, strojnik: »Pri Cestnem podjetju Kranj sem 7 let, od tega vozim tri leta finišeja. To je izredno natančno delo. Paziti moram na stroj, ki pri asfaltiranju ne sme nikoli odpovedati. Podjetje ima sedaj že precej strojev in zato lahko gradimo hitreje. To se kaže tudi pri tej gradnji. Vendar glede mehanizacije Slovenijcem zaenkrat še ne moremo konkurirati. Kljub temu je naše podjetje že kos vsakemu delu. S finišejem sem asfaltiral že precej cestnih odsekov na Gorenjskem.« J. Košnjek

S petkove otvoritve razstave akademskega slikarja Vinka Tuška v galeriji Mestne hiše v Kranju — Foto: F. Perdan

V petek se je v galeriji Prešernove hiše v Kranju prvokrat samostojno predstavil javnosti s svojimi deli akademski kipar Boris Sajovic. — Foto: F. Perdan

GRADITELJI!

ALI ŽE IMATE VRATA ZA VAŠ DOM?

Za vas imamo pripravljena:

NOTRANJA VRATA

FURNIRANA VRATA

- mahagoni
- teak
- afrormosia
- okume
- hrast
- brest

ULTRAPAS VRA.A

- vrata za pleskanje
- vezane plošče
- lesonit

VHODNA VRATA

- macesen
- smreke
- hrast
- framire

GARAŽNA VRATA

- dvokrilna
- dvižna
- v izvedbah kot vhodna vrata

Preden se odločite za nakup, si oglejte izdelke pri nas na Bledu — Rečica

Zahtevajte ponudbe in cenike!